

Bài 45

Thực hành : XEM BĂNG HÌNH VỀ ĐỜI SỐNG VÀ TẬP TÍNH CỦA CHIM

I – MỤC TIÊU

- Củng cố mở rộng bài học qua băng hình về đời sống và tập tính của chim bồ câu và những loài chim khác.
- Biết cách ghi chép, tóm tắt những nội dung đã xem trên băng hình.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. GV cần chuẩn bị một hệ thống câu hỏi được soạn theo từng mục và theo từng đoạn phim, sao cho những câu hỏi sát với nội dung trên đoạn phim. Hệ thống câu hỏi GV cần phổ biến trước cho HS và hướng dẫn HS ghi chép khi xem phim (xem mục 3).

2. Cách thức phân chia băng hình thành những mục và đoạn phim. GV cần ghi lại các mục và đoạn phim tạo thành mục lục của băng hình, bên cạnh mỗi mục và tên đoạn phim cần ghi rõ số phút của mục hay đoạn phim đó.

– Sau đây là gợi ý cách chia mục và đoạn phim (GV phải thực hiện trên băng hình sẽ chiếu ở lớp). Tên băng hình “Tập tính của chim” thời gian 30 phút.

Mục 1 : Sự di chuyển (thời gian 5 phút)

Đoạn 1 : Sự bay vỗ cánh, thời gian 3 phút.

Đoạn 2 : Sự bay lượn, thời gian 2 phút.

Mục 2 : Kiếm ăn (thời gian 10 phút)

Đoạn 1 : Hoạt động ngày đêm trong tìm mồi, loại mồi khác nhau, thời gian 7 phút.

Đoạn 2 : Hoạt động thực hiện chế độ ăn, thời gian 3 phút.

Mục 3 : Sự sinh sản (thời gian 15 phút)

Đoạn 1 : Phân biệt đực cái và sự khoe mẽ, giao phối, thời gian 5 phút.

Đoạn 2 : Xây tổ, thời gian 5 phút.

Đoạn 3 : Ấp trứng và nuôi con, 5 phút.

3. Gợi ý cách thức xây dựng hệ thống câu hỏi dựa vào mục và đoạn phim.

Mục 1 : Sự di chuyển

1. Nêu tên những loài chim có kiểu bay vỗ cánh và có kiểu bay lượn trên băng hình.

2. So sánh kiểu bay vỗ cánh và kiểu bay lượn dựa vào động tác của chim trên băng hình.

Mục 2 : Kiếm ăn

1. Nêu tên những loài chim có hoạt động kiếm ăn về ban ngày và về ban đêm. Nêu cấu tạo và tập tính của chim kiếm ăn về ban ngày và chim kiếm ăn về ban đêm.

2. Miêu tả cách thức bắt đầu của một loài chim cụ thể trên băng hình.

Mục 3 : Sinh sản

1. Công đực khác công cái ở những điểm gì ?

2. Miêu tả những động tác khoe mẽ ở công đực.

3. Miêu tả cách làm tổ của quạ và vàng anh.

– GV cần hướng dẫn HS cách ghi chép các nội dung của băng hình sao cho vừa nhanh chóng, kịp thời với hình ảnh trên băng hình và có hiệu quả :

– HS ghi từng câu hỏi gắn liền với từng đoạn băng hình trên một tờ giấy A4 làm thành một trang sách mở. Dưới câu hỏi là một đoạn giấy bỏ trống để HS ghi chép khi quan sát đoạn băng hình.

– HS cần học cách viết tắt, nhằm mục đích rèn cách ghi chép và giúp HS có thời gian quan sát được đầy đủ những nội dung quan trọng, nên một số đoạn phim có thể được chiếu lại hai lần.

III – PHƯƠNG TIỆN THIẾT BỊ DẠY HỌC CẦN THIẾT

– Băng hình về nội dung tập tính của chim, máy chiếu.

– Giấy ghi chép nội dung xem băng như đã hướng dẫn.

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH THỰC HÀNH XEM PHIM

1. Gợi ý lời giới thiệu

Lời giới thiệu cần ngắn gọn, đi ngay vào nội dung cụ thể của băng hình, các mục và các đoạn phim.

2. Các hoạt động

– *Hoạt động 1 : Xem băng hình và ghi chép*

Cách thực hiện : HS ghi tên của từng mục của băng hình. Ở mỗi mục HS ghi những thông tin của từng đoạn băng để trả lời cho câu hỏi của từng mục và

từng đoạn băng. Các câu hỏi đó do GV soạn, sao cho phù hợp với nội dung băng hình cụ thể.

– **Hoạt động 2 : Trao đổi, thảo luận nội dung của các mục trên cơ sở những câu hỏi mà GV đã đề xuất từ trước**

Cách thực hiện : GV nêu lại câu hỏi, HS dựa vào nội dung (thông tin) của từng đoạn băng hình để thảo luận thống nhất toàn lớp câu trả lời cho từng câu hỏi.

– **Hoạt động 3 : Làm bản thu hoạch ngắn gọn sau khi xem băng**

Cách thực hiện :

Trình bày rất tóm tắt nội dung của băng hình.

Trả lời những câu hỏi do GV đề xuất, căn cứ vào nội dung băng hình.

V – ĐÁNH GIÁ

GV có thể căn cứ vào chất lượng bản thu hoạch của HS, rút kinh nghiệm về cách ghi chép, cách diễn đạt nội dung ghi chép, ý thức kỉ luật trong buổi xem băng hình.

VII – TÀI LIỆU THAM KHẢO

Các tài liệu số : 2, 9, 12, 14, 15, 16, 17, 21, 22, phần 2 SGK.